

RECHTEN VAN KINDEREN EN JONGEREN TOT 18 JAAR EN HUN OUDERS BIJ EEN BEHANDELING

Ouders hebben in de meeste gevallen het gezamenlijke gezag over hun kind(-eren). Dat betekent dat beide ouders gelijke rechten hebben. In geval van echtscheiding wordt een kind vaak door een van de ouders aangemeld. In dat geval hebt u als ouder die behandeling vraagt voor uw kind (tot 16 jaar), de plicht om de andere ouder hierover te informeren, zodanig dat deze schriftelijk zijn/haar instemming vastlegt in het toestemmingsformulier behandeling. Dit formulier wordt opgeslagen in het dossier van uw kind. Pas nadat beide ouders hun toestemming hebben gegeven, kan er gestart worden met de behandeling.

Verderop in dit stuk treft u uitgebreide informatie aan over toestemming en informatieverstrekking aan gescheiden ouders met gedeeld ouderlijk gezag en aan gescheiden ouders met één ouder gezag, en de rechten van kinderen en jongeren indien zij in behandeling zijn bij de NFG-hulpverlener.

PRIVACY EN HET MEDISCH DOSSIER

Om goede zorg te kunnen verlenen, is het noodzakelijk maar ook verplicht om een dossier bij te houden, waarin de hulpverlener de gegevens van uw kind, onze bevindingen en de voortgang van behandeling vastleggen. De Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) en de AVG bepalen samen hoe dit moet gebeuren. Onderzoek en behandeling door de NFG-hulpverlener valt onder medische behandeling. Het medisch dossier is alleen toegankelijk voor de NFG-hulpverlener en eventuele medewerkers. De laatste hebben een geheimhoudingsverplichting. Dat houdt in dat buiten de praktijk zij met niemand over uw kind of de behandeling daarvan mogen spreken zonder toestemming van de ouders/voogd of het kind indien deze ouder dan 16 jaar is.

Na het afsluiten van de behandeling wordt het dossier opgeborgen en twintig jaar bewaard. Deze termijn vangt aan vanaf de dag dat uw zoon of dochter 18 jaar is geworden. Na afloop van de behandeling bestaat de mogelijkheid om het medisch dossier te laten vernietigen. Hiervoor gelden de regels van de WGBO en de AVG. Uw hulpverlener kan u een formulier geven waarin u kunt verzoeken tot vernietiging/ aanpassing.

DE WET OP DE GENEESKUNDIGE BEHANDELINGSOVEREENKOMST (WGBO)

De rechten van cliënten zijn vastgelegd in de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO). Voor kinderen en jongeren gelden specifieke rechten. De wet onderscheidt drie leeftijdsgroepen:

- Kinderen tot 12 jaar
- Jongeren van 12 tot 16 jaar
- Jongeren vanaf 16 jaar

Voor iedere leeftijdsgroep gelden aparte rechten. Hieronder wordt informatie gegeven over de belangrijkste rechten.

RECHTEN VOOR KINDEREN TOT 12 JAAR

Kinderen tot 12 jaar mogen niet zelf beslissen over een medische behandeling. De ouders met ouderlijk gezag moeten beiden toestemming geven voor onderzoek en behandeling van hun kind. De ouders worden volledig geïnformeerd om een goede beslissing over de behandeling van hun kind te kunnen nemen. Toch begrijpen kinderen vaak goed wat er met hen gebeurt, hun stem is daarom van belang.

Daarom betreft uw hulpverlener het kind en de ouders zoveel mogelijk bij besluiten en de behandeling. Zo weet het kind wat er gebeurt en zal daardoor beter meewerken met de behandeling.

INZAGE IN HET MEDISCH DOSSIER

De ouders hebben recht op inzage in de informatie van het medisch dossier van hun kind die betrekking heeft op het kind alsook een kopie van het dossier. Inzage gebeurt samen met de hulpverlener, deze kan dan meteen uitleg geven over de informatie. Wanneer inzage niet in het belang van het kind is, mag de hulpverlener de inzage weigeren. De hulpverlener mag kinderen onder de 12 jaar niet zelf inzage verlenen. Wél kunnen de ouders de informatie uit het dossier in hun bijzijn aan hun kind laten lezen.

RECHTEN VOOR KINDEREN VAN 12 JAAR TOT 16 JAAR

Jongeren in de leeftijd van 12 tot 16 jaar weten vaak heel goed wat ze willen. Bij medische behandelingen wordt hun mening dan ook serieus genomen. Zowel de jongere als de ouders met ouderlijk gezag moeten toestemming geven voor een behandeling. De jongere en de ouders hebben het recht om volledig geïnformeerd te worden. De hulpverlener moet de informatie zo geven dat de jongere en de ouders het kunnen begrijpen. Als de jongere niet wil dat zijn ouders worden geïnformeerd, is de hulpverlener in beginsel verplicht zich hieraan te houden. De hulpverlener draagt er dan zorg voor dat dit bezwaar wordt vastgelegd in het dossier. De hulpverlener zal echter in alle gevallen proberen om alsnog de ouders erbij te betrekken.

INZAGE IN HET MEDISCH DOSSIER

Zowel de jongere als de ouder kunnen inzage krijgen in de informatie in het medische dossier. Zij kunnen een kopie krijgen van (een gedeelte van) de informatie in het dossier. De jongere kan bezwaar maken tegen inzage door (een van) de ouders. De hulpverlener is in beginsel verplicht zich hieraan te houden. De hulpverlener draagt er dan zorg voor dat dit bezwaar wordt vastgelegd in het dossier. Als de hulpverlener de jongere verstandig genoeg acht, zal hij/zij toestaan dat de jongere alleen de informatie in het dossier inziet. De hulpverlener zal echter in alle gevallen proberen de ouders erbij te betrekken.

RECHTEN VOOR KINDEREN VANAF 16 JAAR

Vanaf 16 jaar mogen jongeren zelf beslissingen nemen over hun medische behandeling. Zij hebben dezelfde rechten als volwassenen. Een jongere moet zelf toestemming geven voor een behandeling. De jongere heeft daarbij het recht om volledig geïnformeerd te worden. Toestemming van beide ouders is niet meer nodig, tenzij dit noodzakelijk is voor een klinische opname van een jongere onder de 18 jaar. De hulpverlener heeft een inspanningsverplichting om de ouders te informeren in het belang van de behandeling van de jongere. Het is mede afhankelijk van de wens van de jongere of de ouders al dan niet geïnformeerd mogen worden. Indien uw kind een licht verstandelijke beperking heeft en niet wilsbekwaam is, bent u als ouder/voogd genooddaakt om als wettelijk vertegenwoordiger op te kunnen treden.

INZAGE IN HET MEDISCH DOSSIER

De jongere kan zelf inzage in de informatie in het dossier vragen. Hij/zij kan ook een kopie van (een gedeelte van) de informatie in het dossier krijgen. De ouders hebben geen recht dit dossier in te zien, tenzij de jongere hiermee instemt. Zij hebben wel recht op inzage in de informatie die zij zelf verstrekt hebben en is vastgelegd in het dossier en op een kopie daarvan.

TOESTEMMING EN INFORMATIEVERSTREKKING AAN GESCEIDEN OUDERS MET GEDEELD OUDERLIJK GEZAG

Indien er sprake is van gedeeld ouderlijk gezag betekent dit dat beide ouders wettelijk vertegenwoordiger van hun kind zijn. Beiden moeten toestemming geven voor de behandeling van hun minderjarig kind. Beiden hebben recht op informatie over de behandeling en gezondheidstoestand van hun kind.

UW KIND IS JONGER DAN 12 JAAR

De hulpverlener vraagt u als aanmeldende ouder naar de gezagssituatie en de naam en het adres van de andere ouder. Soms vraagt de hulpverlener naar een uittreksel van het gezagsregister. Bij voorkeur wil de hulpverlener met beide ouders het intakegesprek houden. Heeft een van de ouders daar bezwaar tegen? Dan kunnen beide ouders ieder een eigen intakegesprek krijgen met de NFG-hulpverlener. De hulpverlener stuurt een schriftelijke bevestiging van de uitnodiging voor het afzonderlijke intakegesprek op aan elke ouder. Wanneer de aanmeldende ouder bezwaren heeft tegen het informeren en betrekken van de andere ouder bij de behandeling, kan het onderzoek en de behandeling niet starten gelet op de wet- en regelgeving.

De hulpverlener zal dan in gesprek gaan met de aanmeldende ouder. Het belang van het kind is hierbij het uitgangspunt. Als een van de ouders het onderzoek en behandeling van het aangemelde kind weigert, kan een juridisch traject door de aanmeldende ouder noodzakelijk zijn om alsnog de behandeling te kunnen laten plaatsvinden.

Uitgangspunt voor de NFG-hulpverlener is echter om met beide ouders in gesprek te gaan om te komen tot een gemeenschappelijke basis voor de behandeling van hun kind, met daarbij het belang van hun kind vooropgesteld. Indien de situatie met betrekking tot het aangemelde kind zeer zorgelijk is en behandeling noodzakelijk wordt geacht, en er is geen toestemming van beide ouders, kan besloten worden tot een zorgmelding bij Veilig Thuis. De aanmeldende ouder wordt hier vooraf over geïnformeerd. Wij begrijpen dat dit als confronterend c.q. bedreigend kan overkomen, maar u moet zich realiseren dat de hulpverlener dit wettelijk verplicht is.

UW KIND IS TUSSEN DE 12 EN 16 JAAR OUD

Bij deze leeftijd wil de hulpverlener graag dat beide ouders en de jongere samen naar het intakegesprek komen. Indien één van beide ouders of uw kind daar bezwaren tegen heeft, biedt de hulpverlener een apart intakegesprek aan. Uw kind kan apart een intakegesprek aangeboden krijgen. De hulpverlener stuurt een schriftelijke bevestiging van de uitnodiging voor het intakegesprek aan elke ouder en indien gewenst óók aan uw kind.

Als een van de ouders het onderzoek en behandeling van het aangemelde kind weigert, kan een juridisch traject door de aanmeldende ouder noodzakelijk zijn om alsnog de behandeling te kunnen laten plaatsvinden. Uitgangspunt voor de NFG-hulpverlener is echter om met beide ouders in gesprek te gaan om te komen tot een gemeenschappelijke basis voor het onderzoek en de behandeling van hun kind, met daarbij het belang van hun kind vooropgesteld.

Indien de situatie met betrekking tot het aangemelde kind zeer zorgelijk is en behandeling noodzakelijk wordt geacht, en er is geen toestemming van beide ouders, kan besloten worden tot een zorgmelding bij Veilig Thuis. Het belang van het kind is hierbij het uitgangspunt. De aanmeldende ouder(s) wordt/worden hier vooraf over geïnformeerd. Wij begrijpen dat dit als confronterend c.q. bedreigend kan overkomen, maar u moet zich realiseren dat de hulpverlener dit wettelijk verplicht is.

UW KIND IS 16 JAAR EN OUDER

Als uw kind 16 jaar of ouder is en goed over zijn/haar situatie kan oordelen, dan heeft hij/zij geen toestemming van de ouders nodig voor een behandeling. Met de jongere wordt besproken of het in zijn/haar belang is dat de ouders bij de behandeling betrokken worden. Meestal krijgt de jongere zijn eigen hulpverlener en de ouders ook. Alleen bij een klinische opname kan bij jongeren tot 18 jaar toestemming van beide (gezagdragende) ouders noodzakelijk zijn.

TOESTEMMING EN INFORMATIEVERSTREKKING AAN GESCEIDEN OUDERS MET EENOUDERGEZAG

Indien er sprake is van eenoudergezag betekent dit dat één van de ouders de wettelijke vertegenwoordiger van het kind is. Deze ouder geeft toestemming om het kind in behandeling te nemen. Dit is de ouder die het kind hiervoor kan aanmelden.

De niet-gezagdragende ouder is geen wettelijke vertegenwoordiger van het kind. Deze ouder beslist niet mee over de behandeling. De niet-gezagdragende ouder heeft het recht om de hulpverlener te verzoeken informatie te geven over de behandeling van het kind. Voor het geven van deze informatie is toestemming nodig van de gezagdragende ouder. De niet-gezagdragende ouder heeft geen recht op inzage in of afschrift van het dossier. Hiervoor heeft hij/zij toestemming nodig van de gezagdragende ouder. Hieronder treft u nog specifieke, aanvullende informatie aan indien er sprake is van eenoudergezag per leeftijdscategorie.

UW KIND IS JONGER DAN 12 JAAR

De hulpverlener zal u vragen naar de gezagssituatie en hiervan een aantekening maken. Er kan gevraagd worden om een uittreksel uit het gezagsregister (hierin staat het ouderlijk gezag van het kind formeel vastgelegd).

De hulpverlener vraagt de aanmeldende ouder om de andere ouder zelf te informeren over de aanmelding. Indien de aanmeldende ouder dit om bepaalde redenen niet wil doen, is dit geen reden de aanmelding te staken, dit wordt gerespecteerd. De niet-gezagdragende ouder heeft toestemming nodig van de gezagdragende ouder om inzage in de informatie in het dossier van het kind te krijgen.

UW KIND IS TUSSEN DE 12 EN 16 JAAR OUD

Het aangemelde kind moet meebeslissen over het geven van informatie aan de andere (niet-gezagdragende) ouder. Als het kind dit niet wil, staat het belang van het kind voorop. De algemene privacyregel is dat uw kind uitdrukkelijk kan vragen om geen of beperkte informatie te verstrekken aan die ouder. In de loop van de behandeling zal bij evaluatie steeds nagegaan worden of de gezagssituatie ongewijzigd is.

UW KIND IS 16 JAAR EN OUDER

Als uw kind 16 jaar of ouder is en goed over zijn/haar situatie kan oordelen, dan heeft hij/zij geen toestemming nodig van de ouders voor behandeling, tenzij dit noodzakelijk is voor een klinische opname (geldig tot 18 jaar). Met de jongere wordt besproken of het in zijn/haar belang is dat de ouders bij de behandeling betrokken worden.

MEER INFORMATIE

Als u vragen heeft na het lezen van deze folder, dan verwijzen wij u graag naar de website www.jadokterneedokter.nl, deze geeft uitleg aan kinderen en jongeren over hun rechten in de gezondheidszorg.